

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีไทย

FACTORS AFFECTING THE WORK EFFICIENCY OF THAI ACCOUNTANTS

ปรีชชา ชอดช้อย¹ ทิพย์สุดา ทาสีคำ¹ สุรีย์ โขษกรณัฐ¹ และ ประเวศ เพ็ญวุฒิกุล¹

¹คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Pritcha Chodchoy¹ Thipsuda Thasedum¹ Suree Bosakoranut¹ and Pravas Penvutikul¹

¹School of Accountancy, Sripatum University

(Received: July 8, 2019 ; Revised: July 22, 2019 ; Accepted: August 5, 2019)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านจรรยาบรรณและด้านระบบสารสนเทศทางการบัญชีในการปฏิบัติงานของนักบัญชีไทย และเพื่อทดสอบผลกระทบระหว่างปัจจัยด้านจรรยาบรรณ และด้านระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีไทย ประชากรคือนักบัญชีในสำนักงานบัญชีเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประเทศไทย จำนวน 202 สำนักงาน สำนักงานละ 1 คน จำนวน 135 คน เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการวิจัย 1) ปัจจัยด้านจรรยาบรรณและปัจจัยด้านระบบสารสนเทศทางการบัญชี ในการปฏิบัติงานของนักบัญชี ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 2) ปัจจัยด้านจรรยาบรรณ และปัจจัยด้านระบบสารสนเทศทางการบัญชี ได้แก่ ความทันต่อเวลา ทางกรบัญชีของนักบัญชีไทยมีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: จรรยาบรรณ, ระบบสารสนเทศทางการบัญชี, ประสิทธิภาพการทำงาน

ABSTRACT

This research purposes were to study ethical factors and accounting information systems in the performance of Thai accountants, and to test the impact between ethical factors and accounting information systems that affected the performance of Thai accountants. The population was 135 accountants selected from 202 accounting offices Northeastern of Thailand; 1 office each, Collecting data from questionnaires. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, multiple regression analysis.

The results of this research found that: 1) ethical factors and accounting information system factors in the performance of the accountant, overall picture was at the highest level, and 2) ethical factors and accounting information system factors including timeliness accounting of Thai accountants had a positive impact on operational efficiency with statistical significance at the level of 0.05

Keywords: Accounting Practice Morality, Accounting Information Systems, Work Efficiency

บทนำ

ในยุคที่มีความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสูง ส่งผลต่อธุรกิจทางด้านการแข่งขัน ธุรกิจต้องปรับตัวเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ข้อมูลทางการบัญชีจึงมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อองค์กร ไม่เพียงแต่องค์กรธุรกิจที่มุ่งหวังกำไรทั้งที่เป็นกิจการพาณิชย์กรรมกิจการอุตสาหกรรม กิจการให้บริการ รวมถึงองค์กรที่ไม่มุ่งหวังกำไร ข้อมูลทางการบัญชีมีบทบาทต่อผู้มีส่วนได้เสียอย่างรอบด้านทุกระดับ ตามวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันไป องค์กรที่สามารถใช้ข้อมูลทางการบัญชีให้เป็นประโยชน์ในการบริหาร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมได้เปรียบในการแข่งขันมากกว่า (รัชนิกร จันทิม และคณะ, 2559) ข้อมูลทางการบัญชีมีบทบาทมากยิ่งขึ้น องค์กรทุกองค์กรต้องมีการจัดทำบัญชีตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ ซึ่งบุคคลที่มีหน้าที่ในการจัดทำบัญชีให้องค์กร นั้นก็คือ “นักบัญชี” นักบัญชีมีหน้าที่ในการจัดทำรายงาน เพื่อแสดงถึงผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริง และตามมาตรฐานการบัญชีที่สภาวิชาชีพบัญชีได้กำหนดไว้ ดังนั้น นักบัญชีหรือนักบัญชี จึงต้องตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติงานตนเอง โดยจะต้องปฏิบัติงานบนพื้นฐานของจรรยาบรรณของนักบัญชีที่ดี เพื่อให้ข้อมูลทางบัญชีสามารถเกิดประโยชน์ได้อย่างแท้จริง และเพื่อให้ตัวนักบัญชีเองสามารถก้าวไปสู่ความสำเร็จในการทำงานได้

จรรยาบรรณในการปฏิบัติงานทางการบัญชี (Accounting Practice Morality) เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับประมวลความประพฤติหรือวิธีปฏิบัติงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีทุกคนต้องยึดถือ เพื่อดำรงไว้ซึ่งความเป็นมืออาชีพและเสริมสร้างเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชี ซึ่งมีครอบคลุมความประพฤติที่สอดคล้องกับศีลธรรมและหลักการครองชีพให้เป็นที่ประจักษ์แก่ลูกค้าและสาธารณชน เพื่อความน่าเชื่อถือและไว้วางใจในผลงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จรรยาบรรณจึงเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินงานขององค์กรในปัจจุบัน เพราะถ้าบุคลากรในองค์กรขาดการปฏิบัติตามจรรยาบรรณแล้ว โอกาสที่องค์กรจะเจริญเติบโตก้าวหน้าก็ลดน้อยลงเช่นกัน ในขณะที่โอกาสที่จะประสบกับความล้มเหลวกลับมากขึ้น ซึ่งหากบุคคลใดไม่มีคุณธรรมเป็นหลักเบื้องต้นแล้ว เป็นการยากที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จแห่งตนเองและวิชาชีพนั้นๆ (ฐิติกาญจน์ ศรีพ้อ และคณะ, 2557) ดังนั้น เพื่อให้ข้อมูลทางบัญชีที่จัดทำขึ้นจากนักบัญชีมีความน่าเชื่อถือและมีประโยชน์ต่อผู้ใช่มากที่สุด นักบัญชีควรปฏิบัติงานบนพื้นฐานของจรรยาบรรณ อาทิความซื่อสัตย์สุจริต ความเที่ยงธรรม ความเป็นอิสระ ความรู้ความสามารถ ความโปร่งใส และการรักษาความลับ ซึ่งจรรยาบรรณของนักบัญชีย่อมส่งผลต่อคุณภาพของข้อมูลทางด้านบัญชี ในการจัดทำบัญชี การนำเสนองบการเงิน และได้รับความเชื่อถือ ความไว้วางใจจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้้องค์กรนั้นๆ ดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

ระบบสารสนเทศทางการบัญชีขององค์กรแต่ละองค์กรต้องมีการจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นองค์กรที่มีความพร้อมของทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศ และประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ความรู้ความสามารถของทรัพยากรบุคคล การมีฐานข้อมูลที่ครอบคลุม ความพร้อมของระบบเครือข่าย และการควบคุมระบบงานเพื่อรองรับการทำงานด้านการบัญชี ช่วยให้องค์กรบรรลุตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ขององค์กร ซึ่งสามารถใช้อุปกรณ์นำข้อมูลเข้าที่ทันสมัยมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

อย่างถูกต้องและรวดเร็ว โดยใช้ระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพจึงส่งผลต่อให้ผู้บริหารใช้ตัดสินใจสามารถยกระดับความสามารถ และศักยภาพให้เหนือคู่แข่งได้ (วิภาวรรณ สุขสมัย และคณะ, 2556)

ประสิทธิภาพการทำงาน (Work Efficiency) เป็นการทำงานอย่างเต็มความสามารถโดยใช้เทคนิคและวิธีการทำงาน เพื่อให้บรรลุผลทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดประหยัดเวลาและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าเป็นที่น่าพอใจของทุกฝ่าย โดยให้เสียต้นทุนน้อยที่สุดและได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้อย่างถูกต้องทันต่อเหตุการณ์และเชื่อถือได้ (สุพรรณิ ทัทธานี, 2560) ซึ่งในแต่ละองค์กรไม่ว่าจะเป็นรัฐหรือเอกชน การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรในองค์กรเป็นสิ่งสำคัญของผู้บริหารที่จะต้องให้ความใส่ใจ และคำนึงถึงความเหมาะสมของการมอบหมายอำนาจหน้าที่ในตำแหน่งงานต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักบัญชีมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการจัดทำรายงานทางการเงินขององค์กร ซึ่งจะต้องมีการพัฒนาตนเองเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และที่สำคัญนักบัญชีจะต้องมีความรอบรู้ สามารถทำความเข้าใจในลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ (รวิวรรณ ยอดจันทร์, 2558)

จึงเป็นที่มาของการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี ผลลัพธ์ที่ได้สามารถนำไปพัฒนาการทำงานของนักบัญชี เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายขององค์กร

วัตถุประสงค์การวิจัย

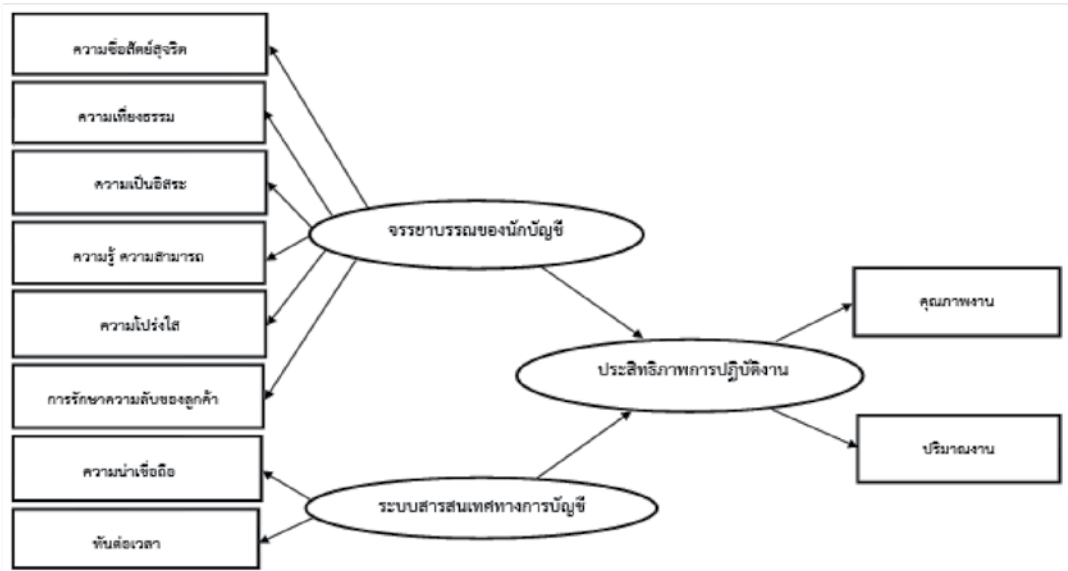
1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านจรรยาบรรณ และด้านระบบสารสนเทศทางการบัญชี ในการปฏิบัติงานของนักบัญชี เขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานของนักบัญชี เขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือในประเทศไทย
3. เพื่อทดสอบผลกระทบระหว่างปัจจัยด้านจรรยาบรรณ กับปัจจัยด้านระบบสารสนเทศทางการบัญชี ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี เขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือในประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักบัญชีในสำนักงานบัญชีที่ขึ้นทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย จังหวัดนครราชสีมา อุบลราชธานี ขอนแก่น บุรีรัมย์ อุดรธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ ร้อยเอ็ด ชัยภูมิ สกลนคร กาฬสินธุ์ มหาสารคาม นครพนม เลย ยโสธร หนองคาย หนองบัวลำภู บึงกาฬ อ่างทองเจริญ และ จังหวัดมุกดาหาร จำนวน 202 สำนักงานสำนักงานละ 1 คน โดยคำนวณสูตร (Krejcie & Morgan, 1970) จำนวน 135 สำนักงาน ใช้การสุ่มตัวอย่างโดยวิธีโควตาและใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายจากประชากร โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression

Analysis วิเคราะห์ข้อมูลด้านข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่นๆ วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

กรอบแนวคิดการวิจัย



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักบัญชีในสำนักงานบัญชี เขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ข้อมูลทั่วไปของนักบัญชีในสำนักงานบัญชี	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1. ชาย	12	8.90
2. หญิง	123	91.10
รวม	135.00	100.00
2. อายุ		
1. น้อยกว่า 30 ปี	87	64.40
2. 30 ปี ขึ้นไป – 35 ปี	20	14.80
3. 35 ปี ขึ้นไป – 40 ปี	10	7.40
4. มากกว่า 40 ปี	18	13.30
รวม	135.00	100.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของนักบัญชีในสำนักงานบัญชี	จำนวน	ร้อยละ
3. ระดับการศึกษา		
1. ปริญญาตรี	106	78.50
2. สูงกว่าปริญญาตรี	29	21.50
รวม	135.00	100.00
4. ประสบการณ์ในการทำงาน		
1. น้อยกว่า 3 ปี	89	65.90
2. 3 ปี ขึ้นไป - 6 ปี	19	14.10
3. 6 ปี ขึ้นไป - 10 ปี	18	13.30
4. มากกว่า 10 ปี	9	6.70
รวม	135.00	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า นักบัญชีในสำนักงานบัญชีส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 91.10) อายุน้อยกว่า 30 ปี (ร้อยละ 64.40) รองลงมา 30 ปี ขึ้นไป - 35 ปี (ร้อยละ 14.80) ระดับการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 78.50) และประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 3 ปี (ร้อยละ 65.90) รองลงมา 3 ปี ขึ้นไป - 6 ปี (ร้อยละ 14.10)

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณของนักบัญชีไทย โดยรวมและรายด้าน

จรรยาบรรณของนักบัญชี	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
ด้านความซื่อสัตย์	4.61	0.39	มากที่สุด
1. มีการปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมาและซื่อตรงต่อวิชาชีพ	4.56	0.63	มากที่สุด
2. มีการปฏิบัติงานตรงตามหลักฐานที่เป็นจริง	4.87	0.34	มากที่สุด
3. มีการจัดทำเอกสารทางบัญชีที่ถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี	4.72	0.45	มากที่สุด
4. มีการปฏิบัติงานตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.79	0.41	มากที่สุด
5. มีการปฏิบัติงานที่เป็นไปตามมาตรฐานของการปฏิบัติงาน	4.66	0.48	มากที่สุด
ด้านความเที่ยงธรรม	4.76	0.41	มากที่สุด
6. มีการปฏิบัติงานด้วยความเสมอภาค	4.73	0.45	มากที่สุด
7. มีการบันทึกข้อมูลทางบัญชีถูกต้องตามหลักฐานเอกสารทางบัญชี	4.79	0.41	มากที่สุด

ตารางที่ 2 (ต่อ)

จรรยาบรรณของนักบัญชี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
8. มีการหลีกเลี่ยงความสัมพันธ์หรือสถานการณ์ ที่อาจทำให้นักบัญชีไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นกลางตามดุลยพินิจ	4.65	0.48	มากที่สุด
9. มีการใช้ดุลยพินิจที่เชื่อถือได้ โดยปราศจากความอคติและลำเอียง	4.79	0.41	มากที่สุด
10. ไม่เรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ใดๆ จากบุคคล หรือกิจการที่ตนเป็นผู้ปฏิบัติงานบัญชี	4.79	0.41	มากที่สุด
ด้านความเป็นอิสระ	4.59	0.53	มากที่สุด
11. มีอิสระในการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน	4.53	0.62	มากที่สุด
12. มีการปฏิบัติงานโดยปราศจากการควบคุมที่ไม่เหมาะสม	4.73	0.45	มากที่สุด
13. มีการปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระภายใต้กรอบวิชาชีพบัญชี	4.65	0.48	มากที่สุด
14. สามารถวางแผนการปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง	4.16	0.64	มากที่สุด
15. มีความรับผิดชอบในงานที่ทำโดยไม่มีข้อจำกัด เพื่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน	4.66	0.60	มากที่สุด
ด้านความรู้ความสามารถ	4.55	0.54	มากที่สุด
16. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการบันทึกบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป	4.37	0.61	มากที่สุด
17. มีการใช้ความรู้ทักษะทางวิชาชีพ ในการทำงานอย่างเต็มที่ตามที่ได้รับมอบหมาย	4.30	0.69	มากที่สุด
18. มีการนำความรู้ ความสามารถด้านวิชาชีพมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน	4.66	0.60	มากที่สุด
19. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์แก้ไขปัญหาการปฏิบัติงาน	4.45	0.72	มากที่สุด
20. มีการวางแผนการทำงาน โดยจัดลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อให้งานสำเร็จและมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด	4.73	0.58	มากที่สุด
ด้านความโปร่งใส	4.55	0.60	มากที่สุด
21. มีการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้	4.51	0.62	มากที่สุด
22. มีการสื่อสารหรือแจ้งข้อมูลที่จำเป็นและเป็นประโยชน์ในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ	4.73	0.58	มากที่สุด
23. มีการเปิดเผยและเข้าถึงข้อมูลของการดำเนินการกิจต่างๆ ของหน่วยงาน	4.66	0.60	มากที่สุด

ตารางที่ 2 (ต่อ)

จรรยาบรรณของนักบัญชี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
24. มีเจตนาทำงานสุจริตในการปฏิบัติงาน	4.73	0.45	มากที่สุด
25. มีการบันทึกข้อมูลและแสดงเนื้อหาตามความเป็นจริง	4.59	0.62	มากที่สุด
ด้านการรักษาความลับ	4.66	0.54	มากที่สุด
26. มีการรักษาข้อมูลความลับขององค์กร	4.66	0.60	มากที่สุด
27. ไม่นำความลับไปเปิดเผยให้ผู้อื่นรู้	4.66	0.60	มากที่สุด
28. ไม่นำข้อมูลที่เป็นความลับไปใช้เพื่อก่อประโยชน์ของตนเองหรือบุคคลอื่นโดยมิชอบ	4.59	0.62	มากที่สุด
29. ไม่ให้บุคคลอื่นเข้ามามีความรู้ความลับขององค์กร	4.66	0.60	มากที่สุด
30. มีความรอบคอบในการใช้และรักษาข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับการปฏิบัติงาน	4.65	0.60	มากที่สุด
ภาพรวม	4.61	0.54	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า นักบัญชีในสำนักงานบัญชี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณของนักบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านความเที่ยงธรรม ($\bar{X} = 4.76$) ด้านการรักษาความลับ ($\bar{X} = 4.66$) และด้านความซื่อสัตย์ ($\bar{X} = 4.61$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจรรยาบรรณของนักบัญชีรายข้อ ด้านความซื่อสัตย์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ได้แก่ มีการปฏิบัติงานตรงตามหลักฐานที่เป็นจริง ($\bar{X} = 4.87$) มีการปฏิบัติงานตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และจรรยาบรรณวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.79$) และมีการจัดทำเอกสารทางบัญชีที่ถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี ($\bar{X} = 4.72$) ด้านความเที่ยงธรรม อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ได้แก่ มีการบันทึกข้อมูลทางบัญชีถูกต้องตามหลักฐานเอกสารทางบัญชี ($\bar{X} = 4.79$) มีการใช้ดุลยพินิจบนหลักฐานที่เชื่อถือได้โดยปราศจากความอคติและลำเอียง ($\bar{X} = 4.79$) และไม่เรียกทรัพย์สินหรือประโยชน์ใดๆ จากบุคคลอื่น จากกิจการที่ตนเป็นผู้ปฏิบัติงานบัญชี ($\bar{X} = 4.79$) ด้านความเป็นอิสระอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ได้แก่ มีการปฏิบัติงานโดยปราศจากการควบคุมที่ไม่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.73$) มีความรับผิดชอบในงานที่ทำโดยไม่มีข้อจำกัดเพื่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.66$) และมีการปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระภายใต้กรอบวิชาชีพบัญชี ($\bar{X} = 4.65$) ด้านความรู้ความสามารถอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ได้แก่ มีการวางแผนการทำงาน โดยจัดลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อให้งานสำเร็จและมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ($\bar{X} = 4.73$) มีการนำความรู้และความสามารถด้านวิชาชีพมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน ($\bar{X} = 4.66$) และมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ในการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.45$) ด้านความโปร่งใสอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ คือ มีการสื่อสารหรือแจ้งข้อมูลที่จำเป็นและเป็นประโยชน์ใน

การทำงานอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.73$) มีเจตนาจ้างสุจริตในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.73$) และมีการเปิดเผยและเข้าถึงข้อมูลของการดำเนินการกิจต่างๆ ของหน่วยงาน ($\bar{X} = 4.66$) และด้านการรักษาความลับของลูกค้าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ได้แก่ มีการรักษาข้อมูลความลับขององค์กร ($\bar{X} = 4.66$) ไม่นำความลับไปเปิดเผยให้ผู้อื่นรู้ ($\bar{X} = 4.66$) และไม่ให้บุคคลอื่นเข้ามารับรู้ความลับขององค์กร ($\bar{X} = 4.49$) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบสารสนเทศทางการบัญชี

ระบบสารสนเทศทางการบัญชี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านความน่าเชื่อถือ	4.59	0.42	มากที่สุด
1. มีกระบวนการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ สร้างความเชื่อมั่นได้อย่างสมเหตุสมผล	4.59	0.49	มากที่สุด
2. ช่วยให้ข้อมูลทางการบัญชีปราศจากความผิดพลาด	4.45	0.72	มาก
3. การวางแผนและการควบคุมภายในโดยใช้ระบบสารสนเทศทำให้เกิดความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น	4.45	0.72	มาก
4. ช่วยให้นักบัญชีดำเนินงานด้วยความระมัดระวัง มีการพิจารณาอย่างถี่ถ้วนก่อนลงรายการ	4.73	0.45	มากที่สุด
5. ช่วยให้เกิดความถูกต้องในการดำเนินงาน	4.59	0.49	มากที่สุด
ด้านความทันต่อเวลา	4.69	0.45	มากที่สุด
6. ให้ข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจ ทันต่อเวลา	4.65	0.48	มากที่สุด
7. มีการนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ	4.59	0.62	มากที่สุด
8. ข้อมูลทางการบัญชีมีความทันสมัย ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้	4.59	0.62	มากที่สุด
9. ช่วยให้สามารถปฏิบัติงานได้เสร็จตามเวลาที่กำหนด	4.58	0.50	มากที่สุด
10. ช่วยให้สามารถนำเสนอข้อมูลทางการบัญชี ได้ทันเวลา	4.72	0.45	มากที่สุด
ภาพรวม	4.65	0.40	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า นักบัญชีในสำนักงานบัญชี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบสารสนเทศทางการบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความทันต่อเวลา ($\bar{X} = 4.69$) และด้านความน่าเชื่อถือ ($\bar{X} = 4.59$) ดังนั้น ระบบสารสนเทศทางการบัญชี ด้านความน่าเชื่อถืออยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ช่วยให้นักบัญชีดำเนินงานด้วยความระมัดระวังมีการพิจารณาอย่างถี่ถ้วนก่อนลงรายการ ($\bar{X} = 4.73$) มีกระบวนการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพสร้างความเชื่อมั่นได้อย่างสมเหตุสมผล ($\bar{X} = 4.59$) และช่วยให้เกิดความถูกต้องในการดำเนินงาน และผลการดำเนินงานในอนาคตขององค์กรได้

อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.59$) ด้านทันต่อเวลาอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ช่วยให้สามารถนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีได้อย่างรวดเร็ว และทันเวลา ($\bar{X} = 4.72$) ให้ข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจ และทันต่อเวลาที่ต้องการ ($\bar{X} = 4.65$) และมีการนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 4.59$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีไทย

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
ด้านคุณภาพงาน	4.69	0.40	มากที่สุด
1. ข้อมูลเป็นไปตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน โดยยึดหลักความถูกต้อง สามารถเปรียบเทียบได้	4.79	0.41	มากที่สุด
2. มีการพัฒนางานให้ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ และแก้ไขข้อบกพร่องให้ผิดพลาดน้อยที่สุด	4.65	0.48	มาก
3. มีการวางแผนการดำเนินงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน	4.65	0.48	มาก
4. งานที่ได้ต้องมีคุณภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร และบรรลุตามเป้าหมายที่วางเอาไว้	4.66	0.48	มากที่สุด
5. ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปตัดสินใจในการวางแผนบริหารงาน	4.59	0.49	มากที่สุด
ด้านปริมาณงาน	4.59	0.53	มากที่สุด
6. มีการบริหารจัดการการทำงานอย่างเหมาะสม	4.52	0.62	มากที่สุด
7. มีทักษะในการทำงานเพื่อความคุ้มค่ากับปริมาณงานที่ได้รับ	4.66	0.60	มากที่สุด
8. มีการปฏิบัติงานตามความรับผิดชอบในปริมาณงานที่เหมาะสม	4.52	0.50	มากที่สุด
9. มีการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง ชัดเจน ตามเป้าหมาย ของงานที่กำหนดไว้	4.65	0.48	มากที่สุด
10. มีการปฏิบัติงานได้ตามปริมาณที่กำหนดในแผนงาน	4.65	0.48	มากที่สุด
ภาพรวม	4.72	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า นักบัญชีในสำนักงานบัญชี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ด้านคุณภาพงาน ($\bar{X} = 4.69$) และด้านปริมาณงาน ($\bar{X} = 4.59$) ดังนี้ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี ด้านคุณภาพงานอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ข้อมูลเป็นไปตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน โดยยึดหลักความถูกต้อง สามารถเปรียบเทียบได้ ($\bar{X} = 4.79$) งานที่ได้ต้องมีคุณภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร และบรรลุตาม

เป้าหมายที่วางเอาไว้ ($\bar{X} = 4.66$) และมีการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง ชัดเจน ตามเป้าหมาย ของงานที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 4.65$) และด้านปริมาณงานอยู่ในระดับมากที่สุด มีทักษะในการทำงานเพื่อความคุ้มค่ากับปริมาณงานที่ได้รับ ($\bar{X} = 4.66$) มีการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง ชัดเจน ตามเป้าหมายของงานที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 4.65$) มีการปฏิบัติงานได้ตามปริมาณที่กำหนดในแผนงาน ($\bar{X} = 4.65$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์การถดถอยแบบพหุคูณและการสร้างสมการพยากรณ์

ตารางที่ 5 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวมของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีกับจรรยาบรรณทางการบัญชีของนักบัญชีไทย

จรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน	ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน		t	p - value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	2.167	0.159	3.234	0.002*
ด้านความซื่อสัตย์ (AA)	-0.284	0.118	-2.417	0.017*
ด้านความเที่ยงธรรม (AB)	0.620	0.060	10.395	0.000*
ด้านความเป็นอิสระ (AC)	0.204	0.035	5.868	0.000*
ด้านความรู้ความสามารถ (AD)	0.126	0.056	2.271	0.025*
ด้านความโปร่งใส (AE)	0.652	0.052	12.638	0.000*
ด้านการรักษาความลับ (AF)	-0.691	0.060	-11.476	0.000*
F = 256.809 p = 0.000 AdjR ² = 0.930				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 5 พบว่า ความสัมพันธ์ของจรรยาบรรณทางการบัญชี กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีไทย ด้านความเที่ยงธรรม (AB) ด้านความเป็นอิสระ (AC) ด้านความรู้ความสามารถ (AD) และด้านความโปร่งใส (AE) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวก ส่วนด้านความซื่อสัตย์ (AA) และด้านการรักษาความลับ (AF) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงลบ กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน (PPT) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 6 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวมของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีกับระบบสารสนเทศทางการบัญชีของนักบัญชีไทย

ระบบสารสนเทศทางการบัญชี	ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน		t	p - value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	2.167	0.138	0.839	0.403
ด้านความน่าเชื่อถือ (BA)	0.131	0.068	1.937	0.055
ด้านความทันต่อเวลา (BB)	0.376	0.040	9.461	0.000*
F = 377.459 p = 0.000 AdjR ² = 0.894				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 6 พบว่า ความสัมพันธ์ของระบบสารสนเทศทางการบัญชี กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของนักบัญชี ด้านความทันต่อเวลา (BB) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวก (PPT) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 2 ระบบสารสนเทศทางการบัญชี ด้านความน่าเชื่อถือ (BA) ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน (PPT)

อภิปรายผล

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีไทย ในส่วนของปัจจัยด้านจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานของนักบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีไทย สอดคล้องกับ ฉัตรอมร แยมเจริญ (2558) พบว่า นักบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีในระดับมากที่สุด จากการทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า จริยธรรมด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ในด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีในด้านความเป็นอิสระด้านความรู้ความสามารถ ด้านมาตรฐานในการปฏิบัติงาน และด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ให้มีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานที่ระดับนัยสำคัญ .05 สอดรับกับ ชูริพร เมืองจันทร์ และคณะ (2555) พบว่า นักบัญชีธุรกิจผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีจรรยาบรรณการบัญชีบริหารโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านสมรรถนะวิชาชีพด้านบัญชี ด้านการรักษาความลับ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต รัชนิกร จันทิม และ วิจิตรรัตน์ มีมาก (2559) พบว่า จรรยาบรรณของนักบัญชี ด้านความรู้ความสามารถ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านการรักษาความลับ และด้านความโปร่งใส และทักษะทางวิชาชีพ ด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร และด้านทักษะทางปัญญา มีความสัมพันธ์เชิงบวกและส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในสำนักงานบัญชี รวมถึงงานวิจัยของ สิทธิกร ด่านพิไลพร (2558) พบว่า จรรยาบรรณของประกอบวิชาชีพบัญชี มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานในด้าน 1) ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต 2) ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบการวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ให้ 3) ด้านความรู้ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน 4)

การรักษาความลับ และ 5) ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ ผลการวิจัยพบว่า จรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความเที่ยงธรรม ด้านความเป็นอิสระ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านความโปร่งใส และด้านการรักษาความลับ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ผลการวิจัยครั้งนี้กลับพบว่า จรรยาบรรณในการปฏิบัติงานของ นักบัญชี ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้านการรักษาความลับ มีความสัมพันธ์เชิงลบกับประสิทธิภาพการทำงาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบริบทของนักบัญชีที่แตกต่างกันตามแต่ละพื้นที่

2. ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศทางการบัญชี ในการปฏิบัติงานของนักบัญชี ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีไทย สอดคล้องกับ ชลธิชา หอมสุวรรณ (2557) พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีมีอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านความทันเวลา และ อังคณา เบญจกุล (2555) พบว่า 1) การปฏิบัติงานทางการบัญชีที่ดีด้านการวางแผนการบริหารงาน มีความสัมพันธ์ และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม และด้านการงานเชื่อถือได้ 2) การปฏิบัติงานทางการบัญชีที่ดีด้านการดำเนินงานอย่างเป็นระบบมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม ด้านการงานเชื่อถือได้ ด้านงานสำเร็จทันเวลา และด้านผลงานได้มาตรฐาน 3) การปฏิบัติงานทางการบัญชีที่ดีด้านการปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่องมีความสัมพันธ์ และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม ด้านการงานเชื่อถือได้และด้านผลงานได้มาตรฐาน 4) การปฏิบัติงานทางการบัญชีที่ดีด้านการติดตามและประเมินผลมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานด้านการงานเชื่อถือได้ และผลการทดสอบสมมติฐาน ความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยรวมของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีกับระบบสารสนเทศทางการบัญชีของนักบัญชีไทย พบว่า ระบบสารสนเทศทางการบัญชี ด้านความทันต่อเวลา มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยทำการศึกษาจากนักบัญชีในสำนักงานบัญชีที่ขึ้นทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ช่วงระหว่าง มกราคม - กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562 เท่านั้น ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่จำกัด ควรมีช่วงระยะเวลาให้กว้างขึ้น เพื่อผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความชัดเจนยิ่งขึ้น

2. หน่วยงานกำกับดูแลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมพัฒนาธุรกิจการค้า สภาวิชาชีพบัญชีในพระราชูปถัมภ์ ควรมีการกระตุ้นให้นักบัญชีในประเทศไทย โดยมีนโยบายในเสริมสร้างคุณลักษณะนักบัญชีที่เหมาะสมเพิ่มขึ้น ตลอดจนการเสริมสร้างระบบการควบคุมภายในของกิจการ ให้มีความเข้มแข็ง ชัดเจน เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจ มีการมอบรางวัลหรือมอบเกียรติบัตรให้แก่ นักบัญชีที่มีคุณลักษณะเหมาะสม และธุรกิจที่มีการดำเนินการทางด้านระบบการควบคุมภายในของกิจการตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนด ให้มีความชัดเจนมากขึ้น

3. ขยายขอบเขตการศึกษาทั้งในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาในส่วนของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีที่ขึ้นทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเท่านั้น

ในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเพิ่มเติม ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะนักบัญชีและระบบการควบคุมภายในของกิจการ ส่งผลต่อผลลัพธ์การสอบบัญชี ที่แตกต่างกัน

4. ทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีไทย โดยทำการเปรียบเทียบกลุ่มนักบัญชีในประเทศไทยของแต่ละภูมิภาค

5. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีไทย โดยเปรียบเทียบระหว่างนักบัญชีในประเทศ

ไทย และนักบัญชีในกลุ่มอาเซียนที่มีลักษณะในบริบทคล้ายคลึงกับประเทศไทย เพื่อจะทำให้เห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีที่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- ฉัตรอมร แยมเจริญ. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมด้านการมีมนุษยสัมพันธ์จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี: กรณีศึกษานักบัญชีในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกรุงเทพมหานคร. วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร, 35(2), 19-43.
- ชลธิชา หอมสุวรรณ. (2557). การบริหารจัดการและทักษะการทำงานที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีในมุมมองของนักบริหารงานการคลัง องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- สุริพร เมืองจันทร์, ศรีรุ่งรัตน์ สุดสมบูรณ์ และ ณัฐวุฒิ ตันติเศรษฐ. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณการบัญชีบริหารกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีธุรกิจผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ในประเทศไทย. วารสารการบัญชีและการจัดการ, 5(3), 48-57.
- ฐิติกาญจน์ ศรีพอ. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณปฏิบัติงานทางการบัญชีกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชีธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รวีวรรณ ยอดจันทร์. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการปรับเปลี่ยนกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีธุรกิจธนาคารพาณิชย์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 7(2), 1-11.
- รัชนิกร จันทิมี และ ฐิติรัตน์ มีมาก. (2559). จรรยาบรรณของนักบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. ใน รายงานการประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยบัณฑิตศึกษาระดับชาติและนานาชาติ 2559, หน้า 1123-1131. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิภาวรรณ สุขสมัย และคณะ. (2556). ผลกระทบของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีเชิงกลยุทธ์ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย. วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 5(2), 55-56.

- สิทธิกร ด่านพิไลพร. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีธุรกิจประกันวินาศภัยเขตภาคเหนือตอนบน. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุพรรณิ ทัพธานี. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานกับประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานบัญชีในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 10(1), 50-59.
- อังคณา เบ็ญจศิลป์. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานทางการบัญชีที่ดีกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.